

ARDEALUL JURIDIC

REVISTĂ DE DREPT ȘI DE UNIFICARE LEGISLATIVĂ, DOCTRINĂ,
JURISPRUDENȚĂ, LEGISLAȚIE COMPARATĂ

ORGAN OFICIAL AL PUBLICAȚIUNILOR JUDECĂTOREȘTI DIN ARDEAL ȘI BANAT

Revista apare regulat la 1. și 15.
a fiecărei luni ca publicațiune ju-
ridică și săptămânal ca organ de
publicațiune judecătorească

Abonamentul:

Pentru autorități, bănci, instit. fin.
avocați etc.

Pe un an . . . . . 200 Lei
Pentru magistrați pe an 160 . . . . .
Un număr simplu . . . . . 8 . . . . .
Un număr dublu . . . . . 16 . . . . .
Un număr vechiu . . . . . 12 . . . . .
Revista apare săptămânal.

Redacția Strada Băei No. 13. — Ad-
ministrația: Str. Regina Marie Nr. 34
(Radio Reclam România S. A.) unde
se primesc abonamente și ori ce
cereri de adție.
TELEFON 630.

Sumarul:

1. Legea pentru înfrânarea speculei și pr. p. a
Transilvaniei de . . . . . *E. Gr. Dabija*
Judecător Trib.
Sf. Gheorghe
2. Autorizația de funcționare de . . . . . *I. Muntean*
3. Statul și aplicarea art. 66-bis Pr. C. R. de . . . . . *Dr. I. Bartha*
4. O clauză de nerespabilitate de . . . . . *Dr. Vasile Stan*
Avocat C.F.R.
5. Jurisprudența Stabilită de Inalta Curte de
Casație și Justiție. Complectul pentru Ardeal
și Bucovina.

Legea pentru înfrânarea și reprimarea speculei și procedura penală a Transilvaniei

Prin punerea în aplicare a legii pentru înfrânarea și reprimarea speculei din 16 Iunie 1923 s'a pus în discuție chestiunea, dacă înfracțiunile comise la această lege în Transilvania, se judecă după procedura penală a Transilvaniei, sau se aplică în totul procedura penală din vechiul regat. Această controversă s'a ivit prin interpretarea art. 40 din această lege a cărei obscuritate a dat naștere la păreri deosebite, chestiunea punându-se chiar în sânul aceluiasi tribunal, astfel că oareșicari lămuriri sânt necesare.

Art. 16 al. 3, 37 al 1 și 2, 28 al. 2, 32 al. 9, 33 al. 5 și 6 din legea menționată amintește de codul penal român art. 60 referitor la circumstanțele atenuante, legea micului parchuet după care urmează a se instrui și judeca infractorii prinși în flagrant delict; de art. 68 legea judecătorilor de ocoale după care urmează a se cita infractorul în fața instanței, cum și de art 107 aceiași lege după care urmează a se judeca recursurile la tribunale. Nicăiri însă în întreg cuprinsul legii nu se arată, că în ce privește infracțiu-

nile la legea speculei, se vor judeca în tot cuprinsul țării după procedura penală din vechiul regat, astfel cum se arată în art. 27 despre legea micului parchuet. Deci nu se poate vorbi de aplicarea procedurii penale române, căci de și legea speculei este o lege cu caracter special creată de starea excepțională, față de dânsa se vor aplica numai legile la cari ne trimite, rămânând în totul aplicabilă procedura penală maghiară, căci nu se poate concepe o abrogare temporară a unei legi.

Art. 40 din legea speculei ar lăsa pentru unii să se înțeleagă că acolo unde legea nu prevede, legiuitorul a avut intențiunea să se aplice legea și procedura penală a vechiului regat pe tot cuprinsul țării; dar tocmai din faptul că acest text nu extinde în mod expres codul și procedura penală din vechiul regat, se deduce în mod logic că procedura de aplicat va fi aceea a locului comiterii infracțiunii, întrucât art. 41 din legea speculei abrogă numai legile, regulamentele și ordonanțele anterioare contrarii legii speculei din 16 Iunie 1923, iar nici de cum nu sânt atinse prin aceasta legile locale materiale.

Aplicarea exactă a unei legi depinde de interpretarea ei exactă și aceasta pentru a se scoate în evidență adevăratul înțeles al legii și pentru ca principiul general enunțat în lege să se poată adapta la diferitele cazuri concrete, ce se ivesc în fața instanțelor, scopul fiind o bună și ordonată distribuie a Justiției. Ne unim cu părerea enunțată de Angyal și Dl Dr. Traian Popp, că voința legiuitorului nu are ce căuta în interpretarea legilor, căci cea ce preocupă pe judecător este senzul

legei, iar nu voința legiuitorului care nu poate suplini principiile generale, după care a fost construită legea, a cărei aplicare trebuie pusă în lumina celorlalte legi, cu care vine în conflict. Voința legiuitorului atât cât nu este tradusă în textul expres al legii, rămâne în domeniul imaginației, ce nu-l poate determina pe judecător a o lua drept bază de interpretare, ca izvor al dreptului alături de celelalte izvoare și tocmai aci se impune necesitatea de interpretare judiciară acolo unde legea nu prevede sau este neclară, scopul fiind uniformizarea dreptului. Dacă voința legiuitorului ar fi fost ca pentru infracțiunile la legea speculei să se extindă procedura penală a vechiului regat pe tot cuprinsul țării, ar fi tradus această voință în formula legală astfel cum a făcut cu legea micului parchet și cu legea judecătoriilor de ocoale. Aceasta însă nu o putea face legiuitorul lovindu-se de textul categoric al Constituției din 28 Martie 1923, care prin art. 137 al. 2 menține în vigoare până la unificare toate legile existente în diferitele părți ale Statului român și nu se putea deci decât printr'o lege de unificare să abroge procedura penală a Transilvaniei, iar nici de cum prin legea specială a speculei. Nu se poate vorbi de o abrogare expresă a procedurii penale a Transilvaniei, această abrogare fiind prevăzută numai pentru legile anterioare referitoare la speclă.

Nici de abrogare tacită nu poate fi vorba, aceasta putându-se face numai printr'o lege de procedură penală, din conținutul căreia ar fi rezultat aceasta. În afară de acestea o lege nu poate fi abrogată decât printr'o altă lege și părerea noastră este că o lege specială de drept penal material nu poate abroga o lege de procedură, deosebirea fiind fundamentală între una și alta, atât din punctul de vedere al eficacității în timp și spațiu, cât și din punct de vedere al retroactivității și a materiei ce cuprind. Legea speculei fiind o lege de circumstanță impusă de starea excepțională creată în urma războiului, își pierde eficacitatea prin dispariția acestor circumstanțe și nici aci nu se poate vorbi de abrogarea totală sau parțială a legii de procedură penală maghiară, această referindu-se la însuși conținutul legii, iar abrogare temporară sau circumstanțială nu se poate concepe, cel mult o suspendare printr'o nevoie imperioasă.

Privită astfel chestiunea față de infracțiunile la legea speculei comise în Transilvania nu se poate aplica de cât procedura penală a acestui ținut, aceasta rezultând din art. 40

legea speculei al cărui sens tradus prin prisma art. 137 al 2 al Constituției este că acolo unde legea nu prevede, se va aplica codul și procedura penală locală. Dacă legiuitorul ne trimite la anumite legi din vechiul regat, aceasta numai în ce privește pregătirea și termenele de judecarea procesului în interesul celerității sancțiunii, scop care nu poate fi atins nici prin procedura penală maghiară nici română. Restul unde legea speculei nu prevede se aplică în totul procedura penală română sau maghiară după locul comiterii infracțiunii. Ca urmare, cazurile de nulitate de formă din art. 384 și de fond din art. 395 proc. pen. mag. se pot învoaca în cursul procesului la instanța de apel și din acest punct de vedere infractorii vor beneficia și de art. 387 pr. p. m. și aceasta pentru a nu se da loc la anomalii. De și art. 36 al 6 din legea speculei prevede că apelul nu va putea fi primit dacă condamnatul nu va dovedi odată cu înaintarea apelului și consemnarea amendei pronunțată, această dispoziție însă nu este sancționată de nulitate și ca orice viciu de formă ce nu este supus nulității, se poate acoperi prin prezentarea recepisei la termenul de apel, căci nulitățile nu pot fi create de cât de lege. Dacă însă sentința este lovită ab initio de o nulitate de formă sau de fond, infractorului nu-i se poate opune în prealabil lipsa consemnării amendei, căci ar fi să l supui la o pedeapsă în baza unei sentințe inexistente. În acest caz tribunalul va proceda în conformitate cu art. 550 p. p. și numai după ce va constata valabilitatea sentinței primei instanțe ca formă și fond va proceda conform art. 554 p. p. m., sau va respinge prin încheiere apelul pentru neconsemnarea amendei.

Anomalia ar apărea și mai evidentă atunci când ar fi vorba de mai mulți infractori condamnați prin aceeași sentință, din cari numai unii fac apel, iar alții știind că sentința este lovită de nulitate deci inexistentă nu fac apel bazându-se pe art. 387 al. ult. p. p. m., sau dacă fac apel, nu consemnează amenda. Tribunalul ca instanță de apel dacă ar aplica procedura penală din vechiul regat, găsește că pentru infractori ce nu au făcut apel, sau dacă au făcut un apel consemnat amenda, sentința este definitivă și supusă executării; iar pentru cei ce au apelat, găsește că faptul un întrunește elementele delictului sau contravențiunii de speclă ilicită. Ne vedem astfel în fața unei sentințe condamnatoare definitivă și executorie față de unii și scoasă din vigoare față de alții, deși toți au fost con-

damnați la prima instanță prin aceeași sentință pentru unul și același fapt. Ori această anomalie nu mai poate avea loc prin aplicarea art. 387 al. ult. p. p. m. în virtutea căruia s'ar pune în discuție cauza întreagă. Se va zice atunci că s'ar călca dispoziția din art. 32 al. 6 legea speculei, care de și nu este lovită de nulitate, totuși judecătorul este dator a o aplica. Dar nici această dispoziție din legea speculei nu poate desființa cazurile de nulitate de formă și fond din procedura penală maghiară, după cum nu o poate abroga în întregul ei și atunci când tribunalul fie din oficiu, fie după cerere sesizează nulitatea de care este lovită sentința instanței prime. El nu poate fi legat de dispoziția art. 32 al. 6 legea speculei, nulitățile fiind de ordine publică de la care nu se poate deroga decât acolo unde legea permite.

Astfel fiind tratată chestiunea credem că pentru infracțiunile la legea speculei comise pe teritoriul Transilvaniei, în afară de cazurile special prevăzute de această lege, se aplică procedura penală maghiară în vigoare în aceste ținuturi. De altfel ar fi util și în interesul unității de jurisprudență ca juriștii cât mai mulți să se pronunțe în această chestiune pe o cale cât mai largă de publicitate, evitându-se astfel controversele dăunătoare unei bune și uniforme distribuirii a Justiției.

21 August 1923.

Eugen Gr. Dabija,
Judecător trib. Sft. Gheorghie.

Autorizația de Funcționare

De repetate ori s'a ivit înaintea instanțelor judecătorești chestiunea autorizațiilor de funcționare. Pentru a orienta cititorii noștri, publicăm aci pe scurt regulile referitoare, bazându-ne pe informațiunile primite la Ministerul de industrie și comerț, precum și la Ministerul Justiției.

I. Despre autorizațiile de funcționare nu există nici o lege și nici o ordonanță publicată în Monitorul Oficial. Numai un singur decret a fost promulgat în foaia oficială, și anume în Mon. Of. din 1 Martie 1921 cu No. 260. Acest decret prevede pentru societățile anonime *nou înființate* aprobarea prealabilă a Ministerului. Fără de această aprobare, care se numește autorizație de funcționare, nici o societate anonimă nou înființată nu poate fi înregistrată în registrul firmelor.

II. Pentru a obține autorizația de f. trebuie să se prezinte: 1., actul constitutiv (prospectul), 2., statutele, 3., procesul-verbal asupra adunării generale constitutive, 4., lista nominală a acționarilor, domiciliul și naționalitatea lor, 5., lista nominală a membri-

lor consiliului de administrație și a censorilor, domiciliul și naționalitatea lor; 6., pe aceste două liste primăria trebuie să dovedească cetățenia persoanelor arătate. Să cere ca cel puțin $\frac{2}{3}$ din acționari și $\frac{3}{4}$ din membrii consiliului de administrație să fie cetățeni români. Prospectul și statutele trebuiesc redactate așa ca această proporție nici pe viitor să nu se poată schimba în detrimentul capitalului național.

III. Pentru societățile existente și înregistrate, autorizația de funcționare nu se cere. Inșă, până în ultimul timp, Banca Națională nu da credit acelor societăți care n'aveau autorizația de f. nici avantajele legii pentru încurajarea industriei nu li-se acordau. Pentru aceste două motive, și întreprinderi vechi au cerut și obținut autorizația de f.

În timpul din urmă, Banca Națională a declarat că orice întreprindere poate obține credit, indiferent dacă are sau nu autorizație de f. Deasemenea, și Ministerul de industrie și comerț acordă avantajele sus amintite, fără a examina, dacă întreprindere are sau nu autorizație de f. Motivul acestei schimbări este clar. Deoarece autorizația de f. nu se cerea și nici nu se putea cere decât dela societățile anonime nou înființate precum și (în Bucovina) dela societățile cu răspunderea limitată (*Gesellschaft mit beschränkter Haftung*); s'a ivit urmarea greșită că firme individuale și societăți în nume colectiv sau comandite, precum și sucursalele societăților anonime streine, neavând nevoie de autorizație de f. au obținut credit dela Banca Națională și foarte multe din ele beneficiază și de avantajele legii pentru încurajarea industriei, în vreme ce societăți anonime care prezintă o siguranță cu mult mai mare și sunt mai importante și din punctul de vedere național, nu se bucurau de acele avantaje. Deci, în timpul din urmă, nu se mai cere autorizația defuncționare pentru acordarea favorurilor în chestie.

IV. Capacitatea juridică a societăților anonime nu depinde de autorizația de funcționare. Nici capacitatea lor de a fi părți în procese. Se înțelege deci că societățile naționale și sucursalele societăților streine fără autorizație de funcționare pot fi reclamante sau pârâte în justiție. Altfel, Românii care au încheiat contracte cu aceste firme, nu și ar putea valorifica drepturile lor față de ele și mai ales, dacă n'ar putea să cheme în judecată sucursalele societăților streine, acestea din urmă, stând în afară de lege, ar putea face orice abuzuri, iar Românii ar fi lipsiți de ajutorul justiției. Pentru aceste motive, și legea asupra contribuțiilor directe recunoaște personalitatea lor și le impune ca atari (d. e. dacă o întreprindere streină are mai multe sucursale în țară, fiecare sucursală este impusă separat, independent de celelalte). Firește, toate acestea nu se referă la societățile anonime nou înființate, dar nu pentru că n'au autorizația de funcționare, ci pentru că nu sunt înregistrate; iar până la înregistrare, conform legii XXXVII: 1875, n'au personalitate. Fără de aceste societăți, cetățenii sunt apărați prin dispozițiunea codului de comerț că acele persoane sunt răspunzătoare care au procedat în numele societății.

IV. Cooperativele nu sunt supuse acestor reguli. Deci, pentru a înființa o cooperativă nouă, nu se cere autorizația de funcționare. Cooperativele pot fi de două feluri: tip 7 sau tip 31. Cooperativele care au fost înființate pe baza art. 7 din legea cooperativei, sunt independente, nefiind supuse Căsei

centrale a cooperației (care însă le poate controla în ceea ce privește socotelile). Cooperativele vechi din Ardeal și Banat, înființate pe baza codului de comerț, se țin toate de această categorie. Ele nu pot cere credit dela Casa centrală a cooperației, nu beneficiază de avantajele legii cooperativei (gajul legal asupra averii debitorului lor, execuție fără proces prealabil) și nici de favorurile speciale cuprinse în legea contribuțiilor.

Cooperativele alcătuite pe baza art. 31 din lege lucrează cu Casa centrală a cooperației și se bucură de toate avantajele legii cooperației și a contribuțiilor directe. În schimb, ele au obligațiunea, să-și plaseze fondul de rezervă la Casa centrală. Aceste cooperative nu pot fi înființate fără autorizația Casei centrale a cooperației.

I. Muntean

Statul și aplicarea art. 66-bis Pr. C.R.

Caracterul general al legii chiriilor din 1923, este unul dintre acele elemente de drept, ce ținde spre binele public, adică intenționează normalizarea sărilor deformate și zdruncinate din temelie. Acest fenomen este și va trebui să fie de acum încolo inerent măsurilor, ce se iau și se vor lua în vederea înălturării vreunui neajuns general, fie acesta social, sau de orice altă natură. Cât de laudabilă ar putea să fie însă intențiunea legiuitorului în speță, tot atât de condamnat este felul cum legiuitorul a înțeles să normalizeze chestia chiriilor. Nu dispozițiunile oratorice ale unei legi sunt în stare să realizeze binele public, ci măsurile bine alese și în viața reală corect aplicate pot să aducă rezultatele așteptate în favorul publicului mare. Legea chiriilor din 1923 ținde spre realizarea integrității dreptului de proprietate, care până acum prin restricțiunile luate, a fost ciuntit. În același timp însă legiuitorul lasă nedezlegată problema locuințelor. Iuțea și febrilitatea cu care s'a redactat această lege o arată și superficialitatea — care de altfel este linia generală a tuturor legilor noi — că nu s'a ținut seamă de legile existente și azi în teritoriile alipite. Astfel s'au luat dispozițiuni cari sunt în vigoare în vechiul regat, dar nu sunt cunoscute aci, la noi.

Asfel legea în art. 8. vorbește despre art. 66. bis din pr. civ. a vechiul regat. Nu spune însă clar că, acest articol de lege va fi, sau nu aplicabil și în acele părți de țară, unde nu este în vigoare. Adică nu arată, precum s'ar cere, că acest articol de lege s'a extins și asupra teritoriilor noi. După lungă discuție, Inalta Curte de Casație, și-a spus cuvântul decisiv că, art. 66. bis este aplicabil și în Ardeal. Discuțiunea acestei interpretări în acest fel, cade. Rămâne însă de discutat articolul la care se referă art. 66. bis, adică trebuie să facem interpretarea art. 8. din lege.

Precum spuneam mai sus, legiuitorul a înțeles să protejeze mai presus de toate pe proprietari. Însă îi asigură o situație și mai privilegiată statului proprietar. În acest sens introduce legiuitorul art. 66. bis dând drept statului proprietar să evacueze pe chiriași din imobilele cari sunt destinate școlilor de orice fel, căminelor și cantinelor universitare. Este clar că, intențiunea legiuitorului n'a putut fi alta, decât aceea, ca să poată ajunge statul la șco-

lile sale și la clădirile sale publice, ce au destinația pretinsă de lege actualmente. În acest scop a introdus procedura art. 66. bis, pentru a simplifica procedura. În consecință tot atât de clară este intențiunea legiuitorului în ceea privință ca să prelungească contractele chiriilor ce stau în imobilele statului, cari însă nu sunt edificii publice, adică nu sunt școli sau cămine. Aci legiuitorul a egalizat drepturile statului proprietar, cu drepturile acordate oricărui proprietar particular. Dacă statul are case de locuit, zidite, sau cumpărate cu această destinație, nu poate fi îndreptățit să evacueze pe chiriași săi în baza art. 8. din lege, deoarece legiuitorul nici nu s'a gândit la acest lucru. Pentru proptirea și înălțirea acestei afirmațiuni invocăm și motivele de mai jos, ținând seamă de cazurile, când tribunalul Cluj, a ordonat evacuarea acelor chiriași, cari locuiau în imobilele statului, în locul cărora statul pe viitor voește să cădească instituțiuni sanitare.

Inaltă Curte de Casație în mai multe decisiuni ale sale a înțeles să accentueze în privința procedurii art. 66 bis în sensul că, măsurile luate pe această bază sunt măsuri provizorii și conservatorii impuse de necesități imperioase, spre a nu se periclită dreptul părților, ceea ce exclude posibilitatea rezolvării pe această cale a fondului dreptului ce formează obiectul litigiului între părți. În acest sens măsura provizorie trebuie să aibă în favoarea sa aparențele unei soluțiuni juridice legale care să justifice un interes legitim pentru a se încuvința măsura vremelnică, până la rezolvarea pe calea dreptului comun a însuși fondului pretențiilor în litigiu. Felul cum se pronunță decizia Inaltei Curți de Casație, s'ar putea asemăna această măsură cu sechestrul, acordat de legea de execuție, care sechestrul însă se poate menține, sau desființa, conform rezultatului ce se va arăta. Din acest punct de vedere privind lucrurile este neîndoielnic că, legiuitorul numai la actuala destinație a imobilelor statului s'a gândit, și nu la clădirile ce vor urma. Pentru acest scop n'a trebuit să ia măsuri noi legiuitorul, fiindcă exista legea pentru încurajarea construcțiilor de clădiri încă din anul 1921. În art. 8. al regulamentului acestei legi legiuitorul permite aplicarea art. 66. bis din pr. civ., când s'a făcut în timp notificările prelinse. Nu avea deci nici un rost a repeta o dispozițiune, care a fost luată deja. În consecință în scopul edificărilor, statul nu poate uza de art. 8. din legea chiriilor, ci de clădiri.

De altfel natura acestei proceduri nu permite aplicarea art. 66. bis, fiindcă dărămându-se construcția veche, unde au locuit locatarii evacuași, ei nu mai au putință să treacă pe calea legii comune cu scopul de a-și revendica drepturile lor cerând restituție în întregum. Mai este de obiectat o mică chestiune la acest articol de lege, și anume că evacuarea chiriilor din imobilele statului se poate face față de unii chiriași, sau se va ține seamă și de calitatea acestora, anume de calitatea inevaluabililor. Este locul aici să comparăm textul legii noi cu aliniatele 8. și 9. din art. 1. vechea lege. Aliniatul 8. spune că, *nu se prelungesc contractele de închiriere... imobilelor aparținând bisericilor și instituțiilor de binefacere și controlate de stat...* Alin. 9. arată că, *se exceptează funcționarii publici... cari se bucură de prelungirea contractelor.* Socolim din comparația textelor o stare analogă cu art. 8. din legea nouă.

Discuția se rezumă la faptul că, după interpretarea cerută art. 8. legea chiriilor ea este o lege creată de echitate. Astfel este *ius acquum*. Interpretarea ei nu poate să fie decât echitabilă. În consecință printr'un sistem eclectic trebuie să facem deosebire între chirișii funcționari și nefuncționari, încercând cocilierea textelor în sensul păstrării dispozițiilor de ocrotire a chirișilor funcționari. Funcționarii sunt di di statului. Statul are chemarea să ocrotească pe aplicații săi. Atunci deci, când statul ia măsuri în favoarea statului, înțelegem pe funcționarii săi, fiind neseparabili unul de altul. Dacă statul acordă drepturi funcționarilor față de proprietarii particulari, trebuie să-i ocrotească și atunci, când însuși statul este proprietarul chirișilor funcționari.

Rău a procedat prin urmare tribunalul Cluj, în procesele intentate de Stat în numele universității din Cluj, când a ordonat evacuarea locatarilor din clădiri, ce servesc și astăzi de case de locuit, și a căror destinație a fost în totdeauna aceasta, și n'au fost școli și nici cămine.

Asupra interpretării celorlalte texte de legi vom reveni.

Dr. I. Bartha.

O clauză de neresponsabilitate

În anul 1919—1922 Căile Ferate Române, cunoscute fiind greutățile de transport de atunci, au condiționat primirea mărfurilor pentru transport de renunțarea predătorului la orice desdaunare față de calea ferată. Aceasta clauză se menționa pe scrisoarea de trăsură. În urma faptului, că unele din aceste transporturi, fie că se pierduse, fie că se deteriorase, s'au introdus acțiuni pentru desdaunare susținându se ipoteza, că astfel de condițiuni sunt prohibite de lege. Numărul acestor procese, date fiind timpurile excepționale din anii 1919—1922 se urcase la sute și sute, iar în urma punerii în curs a acestor procese, suspendate până acuma, controversele referitoare la aceasta clauză deveniseră actuale.

Despre responsabilitatea cărăușului tratează art. 398. din C. com. Acest articol prevede responsabilitatea cărăușului pentru daunele cari s'ar ivi în urma transportului dela primire până la predare, dacă nu va proba cărăușul, că dauna a fost cauzată de forță majoră sau prin natura mărfurilor, îndeosebi stricare în interior, uscare, scurgere obișnuită, precum și defecte de imbalotare.

În legătură cu acest text C. com. la §1 424. prevede, că dispozițiunile de mai sus cu privire la responsabilitatea cărăușului, căile ferate nu le pot modifica în folosul lor propriu prin regulamente sau convențiuni speciale. Cu toate acestea căile ferate au condiționat primirea mărfurilor pentru transport cu o clauză, specială, care pare a fi contrară cu textele exprese ale codului comercial.

Întrebarea este, dacă aceasta clauză este prohibită de lege sau nu?

Cărăușul răspunde pentru daunele cauzate în urma transportului, afară de cazul de forță majoră.

Sub forță majoră se înțelege o putere irezistibilă naturală sau omenească, ineluctabilă prin intervenția omului.

În anii 1919—22 exista o astfel de putere omenească, care n'a putut fi înlăturată de organele Administrației CFR. Anume eram după revoluție. Ordinea în stat încă nu se restabilise complet. Avera altora nu era respectată. Funcționarii negând jurământul către noul stat, au fost înlocuiți cu slujbași neinișiți în ale serviciului și în majoritate din vechiul regat, cari nu cunoșteau împrejurările locale. S'au început apoi ciocnirile la granița maghiară și neînțelegerile pe fronturile rus și bulgar. A urmat în fine mișcarea trupelor și concentrările lor la diferite granițe. Transporturile civile au fost interzise, iar directiva pe mai de parte a acestora s'a dat Ministerului de Războiu. Transporturile cari erau deja în curs, au fost oprite, vagoanele descărcate, și întrebunțate pentru armată. Mageziile în urma revoluției erau deteriorate, iar mărfurile descărcate acolo nu erau în siguranță. Vagoanele, cari se aflau pe linii, erau adesea sparte și conținutul lor înstreinat. Personalul stațiilor era insuficient și în imposibilitate de a rezista valurilor de trupe și ordinilor militare. Un control în acel timp era exclus.

Aceasta era situația în 1919—22. Domina deci o putere omenească, miliția, față de care organele CF. erau nepulnicioase. Nici cu cea mai mare diligență încă nu se putea garanta transportul mărfurilor. Dacă mai adăugăm și lipsa de vagoane și de locomotive precum și faptul, că linia era deteriorată și prin urmare deraerile cam dese, vom înțelege, că Administrația CF. se află în caz de forță majoră în ce privește asigurarea transporturilor în cadrul organizației prevăzute pentru o funcționare normală. Revenind acuma la clauza menționată pe scrisoarea de trăsură în sensul căruia predătorul declarase, că renunță la orice desdaunare față de calea ferată, vom vedea, că aceasta condițiune nu este prohibită de lege, deoarece prin aceasta clauză se face numai predătorul atent, că Administrația CF. se află în stare de forță majoră, că nu va răspunde de daunele ivite în urma transportului și că prin urmare trece peste puțința ei garantarea bunului mers al transporturilor, iar predătorul prin acceptarea acestei clauze și introducerea ei în scrisoarea de trăsură, lua cunoștință situația excepțională în care se află calea ferată și prin urmare renunța la dreptul de a-și formula vre-o pretențiune de desdaunare.

Cărăușul, chiar fără a stipula o atare condițiune, în virtute art. 398 C. com. când se află în caz de forță majoră, încă este scutit de desdaunare și aceasta cu atât mai mult în cazul, când se menționează aceasta clauză în scrisoarea de trăsură, deoarece în acest caz însuși predătorul înțelegându situația precară în care se află cărăușul și în urma înțelegerii reciproce renunță la desdaunare. Rezultă deci din cele spuse mai sus, că aceasta clauză se bazează pe o dispozițiune pozitivă a legii și prin urmare nu poate fi considerată ca prohibită.

În ordinea a doua de idei art. 424. C. com. prevede, că Administrația CF. nu poate modifica în folosul său propriu prin regulamente, dar în schimb se poate printr'o nouă lege. Regulamentul de Transport se numește numai „regulament“, deoarece în esența sa este o lege, mai bine zis decret lege, adus de Consiliul de Miniștri, sancționat de Rege și publicat în „Monitorul Oficial“ la 1 Iulie 1920, adecă într'un timp, când corpurile legiuitoare erau disolvate și când puterea legiuitoare trecuse dela

reprezentarea națională asupra Consiliului de Miniștri și Rege.

Această nouă lege la art. 42. prevede următoarele:

Calea Ferată este în drept, ca să subordoneze transportarea marfurilor unei învoiri speciale. Chiar dacă am admite, că clauza de mai sus este contrară dispozițiilor codului comercial, nu este însă contrară principiilor legii de transport, lege din 1920, deci ulterioară legii comerciale din 1875.

Prin urmare această clauză nu numai că nu este ilicită sau interzisă de vr'un text de lege, ci din contră se bazează tocmai pe o dispoziție expresă a legii pe art. 42 a Regulamentului de Transport. Acest Regulament își are originea în convențiunile internaționale dela Berna din anul 1892. La această conferință internațională a participat atât România cât și vechea Austro-Ungarie. Toate acestea convențiuni au fost declarate de statele participante de legi a lor proprii și obligatoare. Deja la această conferință s'a stabilit principiul, că Administrația CFR. este îndreptățită, ca să subordoneze transportarea mărfurilor unor învoiri speciale și să condiționeze primirea lor de renunțarea predărilor lui la dreptul de desdaunare.

În cazul cel mai rău s'ar putea obiecta, că Regulamentul era dizolvat, este anticonstituțional. Aceasta nu se poate susține, deoarece considerațiunile înalte de stat au impus soluționarea neîntârziată a acestei chestiuni de unificare a legilor de transport. Guvernul țării, în atare caz are tot dreptul să recurgă la reglementări de necesitate sub rezerva confirmării ulterioare a parlamentului, confirmare care mai târziu s'a și dat. Aceste legi, nu sunt în contradicție cu principiile din Constituție, căci în caz contrar statul s'ar afla în imposibilitate de guvernământ tocmai în cazul când are mai mare necesitate de reglementării ce nu pot suferi întârziere.

Este adevărat, că puterea legiuitoare se exercită de Rege și reprezentarea națională conform art. 34 din Constituție. Însă în împrejurări extraordinare este cu neputință ca puterea legiuitoare să se execute de cele trei puteri, care o compun.

Astfel trebuie să admitem, cum s'a admis și în alte state cu regim constituțional, că Regele are dreptul să vegheze în lipsa reprezentării naționale asupra bunului mers a statului și să ia prin decrete legi toate măsurile necesare pentru salvarea intereselor statului, când crede, că prin întârziere aceste interese ar putea fi periclitate. Ori, unificarea legilor de transport era deja de mult dorită și dat fiind și greutățile cu care se votează de reprezentarea națională o lege atât de lungă, cetindu-se articol cu articol, vom înțelege, că violarea Regulamentului de Transport în formă de decret lege este absolut justificată. De alicum dreptul de a examina constituționalitatea unei legii este luat din competență instanțelor judecătorești și este dat exclusiv Curții de Casație în secțiuni unite. Instanțele n'au de cât să aplice legea în felul cum este dară: *dura lex; sed lex*.

Așa fiind, această clauză menționată în Regulamentul de Transport, ne fiind prohibitivă, din contră chiar prevăzută de lege, bazându-se pe consimțământului părților urmează a fi respectată.

Cu ocaziunea predării mărfurilor între predător și căraș intervine un contract. Una din condițiunile esențiale pentru formarea ori căruia contract este

consimțământul. Acest consimțământ, în limita ordinii publice este atotputernic și formează elementul esențial al contractului. Până la dovedirea viciilor consimțământului, eroarea, ocolul și violența, pactul dintre părți trebuie considerat ca valabil.

Acest punct de vedere cu privire la clauza de nerespabilitate a fost confirmat atât de jurisprudență, cât și de doctrină. S'au ocupat în mod deosebit cu această temă renumiții doctrinari Thaller și Josserand în opul lor *Tratat de Drept Comercial, Transporturi*, Paris 1910, art. 626 și următorii.

În consecință din cele mai sus se vede, că clauza scrisă pe scrisoarea de trăsură, prin care se renunță la validitatea dreptului de desdaunare față de căraș, nefiind în contradicție cu textul pozitiv al legii, este valabilă și obligă părțile contractante.

Dr. Vasile Stan
advocat al CFR.

JURISPRUDENȚA STABILĂ

De

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Complexul pentru Ardeal și Bucovina,

Repoziție. Acte de posesiune continuă. Confurbarea posesiunii Drept prețins de proprietate. Lipsa unei contracțiuni. §. 579 pr. civilă. (Deciziunea No. 1005/922).

Secțiunea I. Bucovina

Denunțarea locațiunii. Trebuință proprie a locuinței reclamată de proprietar. Acceptarea de Curtea de Apel a constatărilor primei instanțe fără reînnoirea dovezilor. §. 483 și 503 al. 2. pr. civ. austriacă. Rezervarea de proprietar a dreptului de uzufruct. Ordonanța ministerială din 26 Oct. 1918. Legitimarea denunțării locuinței. (Deciziunea No. 932-922).

Denunțarea locațiunii. Trebuință proprie a locuinței. Constatarea stării imobilului prin expertiză. Contraprobă oferită în apel. §. 482. pr. civ. austriacă. Aprecieri de fapt nesuscetibile de revizuire. §. 503. al. 3. pr. civ. Legea oficiilor de închiriere. Drepturile câștigate în teritoriile alipite. Locuință insuficientă. Dreptul proprietarului de a dispune liber de proprietatea sa. §. 362. c. civ. austriac. Justă interpretare a legii. (Deciziunea No. 973-922).

Denunțarea locațiunii. Revizuirea privitoare la cheltuielile de judecată. Neadmisibilitatea ei contra hotărârii instanței a doua. §. 528. al. 1. pr. civ.

Oficiile de închiriere. Legea oficiilor de închiriere din 1921. Nepravederea în această lege a caiet de atac contra hotărârii date de tribunal ca instanță de apel. Aplicarea legii teritoriale din Bucovina. Recurs tardiv. §. 521 și 526. pr. civ. austriacă. (Deciziunea No. 1014-922).

Oficiile de închiriere. Conlocuitor al unui locatar cu aprobarea oficiului de închiriere. Mutarea locatarului. Stingerea dreptului sublocatarului. Atribuirea locuinței altei persoane. Art. 15. al. ultim reg. legii oficiului de închiriere. (Deciziunea No. 1013-922).

Recuzare. Recuzarea tribunalului. Dacă e admisibilă după normele de jurisdicțiune (§. 24) și proced civilă (§. 514). Cerințele recuzării în cauzele civile. §. 19 din norm. (Deciziunea No. 1009-922).

Secțiunea II. Ardeal

Crimă de furt și tănuire. Stabilirea vinovăției. Alacarea cu recurs în nulitate a rezultatului procedurii doveditoare. Inadmisibilitatea recursului. §. 385 pr. pen. §. 33 din legea XIII. 1914. (Deciziunea No. 865-922).

Crimă de fals. Infrațiune comisă înainte de 20 Septembrie 1914 de un acuzat care a făcut serviciul de front în armata austro-ungară în timpul războiului mondial. Dreptul de a beneficia de amnistia în sensul ord. Ministerul Justiției ungare din 1914 și în

baza ordinului regelui Ungariei din 1916. (Deciziunea No. 969—922).

Crimă de leziune corporală. Crimă pedepsită cu reclusiunea conform §. 301 al. 1. c. penal. Reducerea pedepsei prin aplicarea §. 91 și 24 din același cod. Motiv de nulitate pe baza §. 385 p. 2. pr. pen. Circumstanțe atenuante neponderătoare. §. 92. c. pen. (Deciziunea No. 970—922).

Secțiunea III. Ardeal

Impozit. Vânzare de fân în cantitate considerabilă unui oraș mare. Stabilirea venitului pe baza cunoștinței personale a comisiei de conscriere. Temelnicia ei. (Deciziunea No. 1274—922).

Impozit. Afaceri ocazionale. Lipsa de venit. Stabilirea contrarie pe baza informațiilor comisiei de conscriere și a cunoștințelor comisiei de reclamare. Nearătarea felului, caracterului și întinderii afacerilor personale. Motivare defectuoasă. (Deciziunea No. 1275—922).

Monopolul Statului. Posesiune de tutun tăiat. Contravențiune la art. 24 și 78 al. 6. din legea monop. statului. Recurs pe motiv că tutunul n'a fost cumpărat și că amenda e prea mare. Lipsa de bază/a recursului. Aplicarea art. 82. din lege. (Deciziunea No. 1278—922).

Secțiunea I. Ardeal.

Comisiune de proprietate. Acțiune pentru sistarea comisiei de proprietate prin licitație publică. Reșpingerea acțiunii prin o apreciere corectă a circumstanțelor generale economice și a raporturilor speciale dintre părți. Aplicarea lui a normelor materiale de drept. (Deciziunea No. 774—922).

Acțiune posesorie. Composesorat. Plângere contra sentinței instanței de apel care a revizuit pe acea a judelei de ocol în urma apelului referitor la imobilele improcesuate. Terță persoană. Litigiu cu caracter de drept privat. Vite admisibile la pășune. Lege XII din 1894. Stare de fapt stabilită de instanța de fond obligatorie pentru instanța de reviziune. § 534 pr. civ. (Deciziunea No. 780—922).

Licitațiune publică cu transacțiune. Avere imobiliară cuprinsă în curtea funduară și vândută prin licitație publică. Convențiune între banca cumpărătoare și debitor pentru răscumpărarea imobilului. Starea de fapt normală susceptibilă de reviziune. Neachitarea datoriei de către debitor, solicitată de bancă. Răspundere de daune. Aprecierea lor de instanța de fond după valoarea imobilului din momentul vânzării. Expertiză. § 270 și 425 pr. civ. (Deciziunea No. 783—922).

Desfacere de contract. Constatarea greșită a instanței de fond a depunerilor marilor, contrarie expunerilor părților, prin deducțiuni neponderate amănunțit și intensiv conf. art. 270 pr. civ. Stare faptică neapilă spre a se decide în meritul procesului. Dizolvare. (Deciziunea No. 787—922).

Secțiunea I. Bucovina

Pretențiune bănească. Persoană de serviciu. Interogatoriu ambelor părți conform § 375 al 2 pr. civ. austriacă. Neobservarea formelor prescrise de acest text. Aplicarea § 196 pr. civ. Defect esențial. Înlăturarea altor dovezi prin o apreciere proprie divergentă de cea a judecătorului dela prima instanță. Violarea principiului oralității și nemijlocirii procedurii. Greșită aplicare a legii din 16—1, 1910 privitor la chestiunea de a se ști când o persoană de serviciu se poate considera ca grad superior. (Deciziunea No. 133—922).

Restituire de imobil. Drept de proprietate asupra unui imobil scos în licitație. Omiterea administrării probei prin interogatoriu părților. Reava credință a reclamantului. Fapte nehoiârătoare. § 503 al 2 pr. civ. austriacă. Motiv de reviziune nedesvoltat suficient. Acțiune nouă neadmisibilă conform § 502 al. 2 pr. civ. Ordonanță de adjudecare devenită definitivă. Efectele ei conform § 170 al. 5 și 189 din procedura executărilor contra intimatului care nu

și-a valorificat la timp dreptul său de proprietate § 372 c. civ. austriac. Justa cauză. (Deciziunea No. 288—922).

SECȚIA ARDEAL

Decizia No. 1005—922 Ardeal Dosar No. 1105—921

S'a luat în cercetare petiția de reviziune prezentată de intimajii Anișca Leordau și Vasile Toth drezentași prin avocatul Dr. Simion Bota contra sentinței tribunalului din Sighetul Maramureșului Nr. ba. 1350—4 1920 în procesul intentat de reclamanta Marișca Urde născ. Taut pentru reșpoziție. În lipsa părților.

S'a ascultat referatul oral făcut de DI Conștjier T. Radu.

Curtea deliberând asupra motivelor de cerere de reviziune, în care susțin intimajii, ca tribunalul ca for apelativ trebuia să admită acțiunea reclamantei numai prin sentința parțială și totdeodată trebuia să ordona continuarea probațiunii în privința dreptului de proprietate și posesiune, pretins de intimajii, prin urmare cu violarea de drept a adus tribunalului sentința atacată cu reviziune.

Considerând, că tribunalul ca for apelativ pe baza recunoașterii făcute de intimajii în proces a stabilit faptul, că reclamanta a primit dela tatăl ei Vasile Făut int. III. înainte de 15 ani parcela de sub Nr. tap. 2303 din hotarul comunei Leordina și de atunci permanent o și folosește, apoi tot astfel s'a constatat și faptul, că intimajii contra voinței reclamantei, acest imobil în primăvara anului 1920 l'a arat și la semănat, prin ce reclamanta a fost conturbată în folosință, și fiindcă aceste fapte constituiesc condițiunile procesului de reșpoziție, este evident, că tribunalul n'a violat toate de drept admitând acțiunea reclamantei.

Considerând, că instanța judecătorească numai în acel caz deliberează și judecă asupra unui drept pretins, dacă în această privință s'a înaintat acțiune sau contracțiune, cum însă intimajii n'au făcut contracțiune pentru judecarea dreptului de proprietate afirmat, asupra parcelei din litigiu, p în urmare n'a violat tribunalul nici dispozițiunea § 579 pr. civ. când a judecat procesul în mod definitiv de unde urmează că cererea de reviziune este nebazată

Pentru aceste motive. În numele legii. Înalta Curte nu admite cererea de reviziune înaintată de intimajii contra sentinței tribunalului din Sighetul Maramureșului Nr. c. a. 1350—4 1920.

Data și citită în ședință publică azi la 6 Octombrie 1922.

SECȚIUNEA I. BUCONINA

Decizia No. 973—22. Bucovina. Dosar No. 900—923

În procesul reclamantei Sali Seidenstein din Vama reprezentată prin avocatul Dr. S. Glücksman din Câmpu-Lung în contra lui Teodosius Gliniski farmacist la Vama pârât reprezentat prin avocatul Dr. Rappellmann din Câmpu-Lung pentru denunșarea locuinței.

S'a luat în cercetare reviziunea pârâtului în contra deciziunii tribunalului Suceava din 28. Decembrie 1921, confirmătoare a sentinței judecătorei Câmpu-Lung din 12 Septembrie 1921, C. II. 324/20—25 prin care s'a menșinat în vigoare denunșarea din 27 Iulie 1920, K. 44/20—1.

După referatul D-lui Consilier Dr. E. Mandicevski.

Curtea deliberând a asupra motivelor de revizuire invocate conform §-ului 503 cifra 2, 3 și 4 și anume: a) asupra motivului întâi, defectuoasă fiind procedura în instanța de apel, când acea instanță a omis cercetarea probelor oferite asupra faptului, că casa lui Samuil Eisenkraft e umedă și igrasioasă cum și proba prin adresa serviciului sanitar județean pe lângă prefectura din Câmpu Lung din 21 Decembrie 1921, asupra faptului, că pentru exercitarea meseriei de farmacist pârâtul are nevoie de ubicațiunile indicate în acea adresă.

Considerând, că constatând instanțele inferioare, prin descindere la fața locului și părerea expertului Norbert Gerschel prezent la acea descindere, „că casa Samuil Eisenkraft din Vama e perfect uscată contra probă oferită de pârât nu mai avea loc, iar proba prin adresa susmenționată a fost oferită numai în apel ceea ce justifică pe deplin aplicarea §-lui 482 din pr. civ.

Considerând, că deci omisiunea de a cerceta probele susmenționate nu privește puncte esențiale ale procesului și așa nu poate constitui un defect de procedură în sensul dispozițiunii § 50 cifra 2. P. c. b) asupra motivului al doilea fiind în contradicere cu acele din dosar pretinsa constatare în fața instanței de apel că pârâtul n'ar fi contestat trebuința proprie de locuință a reclamantei, cum și pretinsa constatare că în baza expertizei experților Gerschel și Müller se poate presupune că împărțirea tehnică a obiectului închiriat se poate face fără prejudiciu pentru farmacie.

Considerând, că expunerea în motivele instanței de Apel, că pârâtul n'ar fi conștient trebuința proprie locuință nu se referă decât numai la procedura în apel, și nu privește un punct esențial al procesului fiind chestiunea dacă are sau nu are reclamanta trebuință proprie urgentă de locuință supusă dezbaterii și probațiunii în instanța întâi, care a stabilit starea faptelor, și în această privință.

Considerând, că motivele instanțelor inferioare aduse pentru stabilirea stărei faptelor, în aprecierea dovezilor nu sunt susceptibile de motivul de revizuire din § ul 503 cifra 3. proc. civ.

Considerând, deci că acest motiv nu s'a desvoltat în mod legal, deci nu se poate lua în seamă, c) asupra motivului al treilea greșită fiind interpretarea legii când instanța de apel declară aplicabilă în cazul prezent legea din 23/7—921, Mai of. No. 111, pentru înființarea oficiilor, neavând această lege retroactivitate la o denunțare, care s'a făcut cu mult înaintea punerii în aplicare acestei legi, greșită e și aplicarea dispozițiunii § lui 7. cifra 5. din ordonanța min. din 26 Octombrie 1918, No. 381. f. l. i. Luând în seamă următoarele considerente.

Legea din 23 Iulie 1921, pentru înființarea oficiilor de închiriere publicată în Monit. Of. No. 111, din 21. August 1921, nu privește decât numai contractele de închiriere încheiate dela data promulgării acelei legi, precum dispune art. I. din acea lege, dând în atribuțiunea oficiilor de închiriere încă și drepturile specificate în art. II. al legii. Urmează deci că legea menționată din 23/7—921, nu se aplica la contractele de închiriere încheiate anterior datei promulgării legii, adică anterior zilei de 23. Iulie 1921. care au rămas și ulterior sub regimul legilor ante-

rioare nefiind ele atinse nici de dispozițiunea art. XXII. din lege, care se aplică numai la raporturile juridice și lucrările oficiilor de închiriere menționate din acea lege.

Contractul de închiriere care e obiectul procesului de față a fost încheiat într'o epocă mult înaintea zilei de 23. Iulie 1921, deci e clar că la el menționata lege pentru înființarea oficiilor de închiriere nu găsește aplicare, și că valabilitatea denunțării acelui contract se judecă după dreptul de vigoare la locul situațiunii imobilului închiriat în timpul denunțării și aceasta cu atât mai mult că din întregul conținut al legii, a căreia art. 16. expresiv se ocupă de raportul între noile oficii de închiriere și oficiile de locuințe din teritoriile alipite, se cunoaște clar intenția legiuitorului a nu atinge drepturile câștigate în baza legiurei privitoare la ocrotirea chiriașilor în vigoare în provinciile alipite.

Deși deci nu se poate aproba părerea instanței de apel cu privire la aplicabilitatea legii din 23/7—921 în cazul prezent și neaplicabilitatea ordonanței min. din 26. Octombrie 1918, No. 381. f. l. i, totuși în esență deciziunea instanței de apel e exactă din punctul de vedere chiar al aceleiași ordonanțe ministeriale resp. al §-ului 7. 5. din acea ordonanță.

Căci stabilit fiind de instanța întâi, că reclamanta care trăește în comunitate conjugală cu soțul ei Heinrich Seidenstein cu ubicațiunile de economie ce-i stau actualemente la dispoziție nu poate băga vitele ce le posedă și că chiar din cauza insuficienței acelor ubicațiuni i-au perit deja câteva vite, trebuința proprie urgentă de locuință a reclamantei cu succes nu se mai poate contesta dacă se consideră că reclamanta ca proprietara caselor închiriate pârâtului are un drept legitim de uzare a lucrului ei propriu și că limitarea legală acelu drept deci și aceea născută din necesitatea de ordine publică a da chiriașului ocrotirea legii, nu se poate înțelege extensiv și dacă se consideră mai departe și stabilirea în fapt, că la Vama se găsește în casele lui Samuel Eisenkraft o locuință care în toate corespunde trebuințelor pârâtului pentru instalarea farmaciei sale și care pârâtul va putea s'o câștige prin închiriere, așa că paguba ce ar avea o reclamanta din menținerea în vigoare a contractului de locațiune evident e disproporțional mai mare, decât cea a pârâtului din desființarea contractului mărginindu-se aceasta la cheltueli de mutare, care la calcularea pagubelor conform §-ului 7. 5. din ordon. min. menționată nu vin în vedere.

Imprejurarea, că casele închiriate pârâtului au mai multe camere și dependențe de care reclamanta nu are numai decât nevoie nu poate să fie hotărâtoare privind contractul de închiriere obiectu imobil ca un lucru întreg și indivizat, care conform legii cu privire la raportul de locațiune existent, nu se poate diviza deși legea nu admite decât numai sub împrejurări speciale denunțarea contractului, împrejurări amintite în §-ul 7. leg. cit.

Căci în explicarea exactă a dispozițiunilor codului civil asupra dreptului proprietarului a dispune liber de proprietatea sa (§ 362 din cod. civ.) dânsului nu se poate impune, că el în paguba sa disproporțional mai mare, să renunțe în folosul chiriașului la uzul lucrului imobil ce-i proprietatea sa, chiar dacă trebuința sa proprie s'ar mărgini numai la o parte din acel imobil.

Dacă în cazul de față reclamanta a declarat, că dânsa se mulțumește cu acea parte din imobil de care are neapărat trebuință și care s'a stabilit la încăperile VII și VIII, ale edificiului principal, X și XI, ale clădirii dependente și la încăperile a. b. c., al grajdului împreună cu partea podului situată asupra acestor încăperi formulând astfel sricitul ei interes la obiectul procesului și dacă instanța întâi prin sentința neatacată de reclamantă a acordat pârâtului dreptul de a se elibera de obligațiunea principală de a preda reclamantei întregul obiect de locuit prin predarea încăperilor menționate rămânând la obligațiunea locativă a celorlalte părți ale imobilului închiriat, această enunțare judecătorească, deși nu corespunde în tocmai textului legii, totuși nu se împotrivesc necesităților reale privind numai un drept de alegere acordat pârâtului, de care aceasta după bunul său plac se poate folosi s'au nu, că în sine și independent dela punctul principal al dispozitivului sentinței nu poate fi atacată de către pârât care fiind cel favorizat nu poate să aibă nici un interes de atac special.

Urmează din aceste explicații juridice, că nici motivul de reviziune a greșitei interpretări s'au aplicării a legii nu are loc și că deci reviziunea în întregime nefondată nu se poate admite.

Pentru aceste motive, și fiindcă reclamanta nu răspunde la reviziune n'a introdus nici cheltueli în instanța a III-a și a cerut.

Curtea decide în numele legii.

Reviziunea nu se admite.

Data și citită în Camera de Consiliu azi la 4. Octombrie 1922.

Decizia No. 1123—22. Bucovina Dosar No. 1759—22

În procesul lui Seiderede Bozuch Singer din Vijnîța reclamant e prezentat prin avocatul Dr. M. Kohn din Vijnîța în contra părților Sipa Rieber și Chaje Jurc Rieber din Vijnîța reprezentați prin avocatul Dr. Vramer din Vijnîța pentru denunțarea locuinței,

s'a luat în cercetare recursul reclamantului în contra hotărârii asupra cheltuelilor din deciziunea tribunalului Cernăuți ca instanță de apel din 26. Iunie 1922, B. c. 182|22—2 prin care schimbându-se sentința judecătorească din 17. Martie 1922, C. II. 39,22—5 denunțarea judecătorească K. II. 4|22. a fost desființată.

După referatul D-lui Cons. Dr. E. Mandicevschi.

Curtea deliberând, asupra recursului făcut de reclamant, având în vedere dispozițiunea § lui 528 al. 1 din P. c. conform căreia hotărârile instanțelor a două privitoare la cheltuelile de judecată nu mai sunt supuse atacării în instanța a treia și,

considerând, că reclamantul din deciziunea instanței de apel dată în cauza de față nu atacă decât numai hotărârea privitoare la cheltuelile de judecată recursul conform cu dispozițiunea citată mai sus nu se poate admite.

Curtea decide:

Recursul se respinge ca inadmisibil.

Data și citită în camera de consiliu azi la 30. Octombrie 1922.

Decizia No. 1014—922. Bucovina Dosar No. 1452—22

În cauza de închiriere privitoare la un local în casele No. 2. strada Kochanowski din Cernăuți.

S'a luat în cercetare recursul în Casațiune făcut de Iacob Gotelieb în contra hotărârii tribunalului Cernăuți din 4. Februarie 1922, B. c. IV. 260|22—2 prin care schimbându-se hotărârea oficiului de închiriere Cernăuți din 28. Novembrie 1921, N. 1394|21 localul menționat a fost atribuit lui Abraham Gewárez.

După referatul D-lui Cons. Dr. E. Mandicevschi.

Curtea deliberând, asupra recursului în Casațiune introdus de Iacob Gotelieb din Cernăuți mijlocit la această înaltă Curte în ziua de 3. Aprilie 1922. depunându-se motivele numai în ziua de 6. Iunie 1922.

Având în vedere, că cauza prezentată privește pe un local într'un imobil situat la Cernăuți în Bucovina unde în general e în vigoare procedura civilă din 1. August 1895, No. 111 f. l. i., conform cu decretul fundamental din 19. Decembrie 1918, Mon. Of. No. 217,

și, considerând că legea pentru înființarea oficiilor de închiriere din 23. Iulie 1921, Mon. Of. No. 111. nici regulamentul acelei legi publicat în Mon. Of. No. 120. din 1. Septembrie 1921, nu conțin nici o dispozițiune privitoare la mijlocul de atac în contra hotărârii date în cauzele de închiriere de un tribunal ca instanță de apel, și că deci toate chestiunile privitoare la un astfel mijloc de atac sunt a se judeca după legiuirea teritorială, în vigoare în localitatea situațiunii obiectului de închiriere, de unde urmează că și în cazul de față chestiunile privitoare la un astfel mijloc de atac sunt a se judeca după procedura civilă în vigoare în Bucovina.

Considerând mai departe, că conform cu dispozițiunea §-ului 514. al proc. civ. Bucovinene în contra hotărârilor instanței de apel care nu se dau în formă de sentințe, se admite numai recursul în reviziune, carele nefiind introdus la instanță întâi în termenul neprorogaver de 14 zile conform cu dispozițiunea §§-lor 521 și 526 al proc. civ. este a se respinge.

Considerând, că în cazul prezent hotărârea atacată a fost înmănată recurentului în ziua de 24. Februarie 1922, de unde urmează că recursul introdus în contra legii direct la această înaltă Curte numai în 3. Aprilie 1922, e tardiv.

Pentru aceste motive, Curtea decide.

Recursul în reviziune și în casațiune se respinge, ca tardiv introdus.

Data și citită în Camera de Consiliu azi la 10. Octombrie 1922.

Decizia No. 1013—922. Bucovina Dosar No. 1443—922

În cauza de închiriere privitoare la locuința de pe strada Tronșos No. 10. Cernăuți.

S'a luat în cercetare recursul lui Leo Schwerberg din Cernăuți în contra deciziunii oficiului din 6. Mai 1922, R. 503|22—1 prin care s'a respins apelul făcut de Leo Schwerberg în contra hotărârii oficiului de închiriere din 30. Martie 1922, No. 451.

După referatul D-lui Consilier Dr. E. Mandicevschi.

Curtea deliberând, asupra micului motiv de recurs desvoltat în sensul greșitei aplicări a legii când instanța de apel din faptul că recurentul e de fapt posesorul locuinței totuși n'a putut deduce la legitimitatea recurentului a face apelul introdus de el în contra hotărârii susmenționate a oficiului de închiriere.

Considerând, că constatat fiind, că recurentul Leo Schwerberg cu aprobarea oficiului de închiriere

din Cernăuți numai ca conlocuitor al locatarului Chaim Walzer, conform art. 15. al ultim al regulamentului legii pentru înființarea oficiilor de închiriere a fost admis a se instala în locuința lui Chaim Waker, dânsul prin acea instalare n'a câștigat nici un drept de sine stăător cu privire la acea locuință, instalațiunea sa rezultând dintr'un raport personal cu locatarul Chaim Walzer depinzând dela dreptul omului său de încredere.

Considerând, că mutându-se Chaim Walzer la Ravancea și declarând oficiul de închiriere legalmente locuința lui ca liberă, cu stingerea dreptului de locațiune al lui Walzer, s'a stins dela sine și autorizațiunea recurentului de a se folosi de acea locuință limitată fiind acea autorizațiune la dreptul locativ al lui Walzer, de unde urmează, că nefiind stabilit că recurentul Leo Schwerberg, ar fi valorificat un interes propriu la atribuirea acelei locuințe care în mod legal a fost atribuită altei persoane.

Cu drept cuvânt i s'a refuzat legitimarea la apel în contra hotărârii de atribuire a oficiului de închiriere.

Considerând, că deci nici recursul în contra deciziei bine motivate a instanței de apel nu e fondat.

Pentru aceste motive, Curtea decide în numele legii.

Recursul nu se admite.

Data și citită în Camera de Consiliu azi la 16. Octombrie 1922.

Decizia No. 1009—922. Bucovina Dosar No. 1034—22

În procesul de închiriere privitor la locuința din Strada Szevezenko No. 10. din Cernăuți.

S'a luat în cercetare recursul lui Victor Stener din Cernăuți în contra deciziei Curții de Apel Cernăuți din 16. Mai 1922, N. c. 22/22—3 prin care s'a admis recuzarea tribunalului Cernăuți, dându-se totodată tribunalului Suceava, delegația de a judeca apelurile făcute de Victor Stener și alte persoane, în contra hotărârii oficiului de închiriere Cernăuți din 12. Aprilie 1922, No. 54—22.

După referatul D-lui Consilier Dr. E. Mandișchi.

Curtea deliberând asupra unicului motiv de recurs dezvoltat în sensul greșitei aplicări a dispozițiilor normelor de jurisdicțiune privitoare la recuzarea persoanelor judecătorești.

Considerând, că deciziunea Curții de Apel atacată cu recurs de fapt a respins cererea lui Victor Stener pentru recuzarea tribunalului Suceava deși aceasta reese numai din motivele, în legătură cu acea parte a dispozitivului deciziei prin care Curtea delegă tribunalul Suceava cu judecarea cauzei și că deci recursul făcut în aceste limite în conformitate cu dispozițiunea § lui 24. din norm. de jurisdicțiune și 514, din proc. civ. trebuie declarat ca admisibil.

Considerând, că conform cu dispozițiunea §-ului 19. și u. din normele de jurisd. în procesul civil nu se admite decât recuzarea de judecători adică de anume persoane fizice care conform legii sunt chemați să judece cauza în speță, de unde urmează, că recuzarea instanței ca atare nu se poate face.

Considerând, că recurentul în cererea sa de recuzare introdusă la tribunalul Cernăuți ca instanță de apel la No. B. c. IV. 502/22—2 nu aduce nici un motiv din care s'ar putea justifica temerea sa de preocupare cu privire la toții membrii tribunalului Suceava, deoarece susținerea, că actualul Vice-preșe-

dinte al tribunalului Cernăuți D-l Dr. Prodanciuc a fost timp de mulți ani ca magistrat activ la tribunalul Suceava nu admite deducțiunea la o preocupare în cauză a tuturor membrilor al corpului judecătoresc dela acel tribunal.

Considerând, că așa fiind recursul nefondat nu se poate admite.

Pentru aceste motive, Curtea decide.

Recursul nu se admite.

Data și citită în Camera de Consiliu azi la 10. Octombrie 1922.

SECȚIA DOUA ARDEAL

Decizia 855—1922. Ardeal Dosar 405—1922

S'a luat în cercetare cauza: crima de furt și tănuire contra acuzaților David Noti, Andrei Daras, Francisc Bereghiaszei;

Se constată că din cauza prezentă Tribunalul Oradea-Mare a dat sentință No. 4371/21—1920 care fiind apelată de acuzați C. de Apel Oradea-Mare a dat sentința p. P. 244/23—1921, contra căruia e înaintat recurs de nulitate acuzatul Andrei Daras.

În lipsa părților.

S'a ascultat raportul D-lui consilier Dr. A. Pop. S'a ascultat D-l Procuror Dr. Silviu Popp în concluziuni.

Deliberând asupra unicului motiv de casare, că nu i sa stabilit vinovăția. Având în vedere că recursul anunțat răspunde punctului 1. lit. a. al § 385, pr. pen. că adică nu ar subzista infracțiune, deci acest recurs involvă atăcarea rezultatului procedurii doveditoare, dar acest lucru este inadmisibil, fiindcă conform §-ului 35. al legii XIII. 914, Curtea este ținută să și infemezieze judecata pe faptele stabilite de instanțele inferioare, urmează deci ca acest motiv de recurs ca inadmisibil să fie respins, pentru aceste motive.

Curtea în numele legii:

Respinge recursul de nulitate anunțat de acuzatul Andrei Daras contra sentinței Curții de Apel Oradea-Mare No. P. 244/24—1921.

Data și citită în sedință publică la 3. Aprilie 1922.

Decizia No. 969—922. Ardeal Dosar 1126—921

S'a luat în cercetare; crima de fals contra acuzatului Nicolae Popa.

Se constată, că Trib. Oradea-Mare a dat sentința No. 11031—1914, R. care fiind apelată de acuzat. Curtea de Apel Oradea-Mare a dat sentința No. 1915, B. 142, contra căreia a înaintat recurs de nulitate acuzatul.

În prezența D-lui L. Oanea avocat pentru recurent.

S'a ascultat raportul D-lui Consilier Dr. I. Moșoiu.

S'a ascultat D-l Procuror Dr. Silviu Popp.

S'a ascultat apărătorul recurentului în susținerea recursului.

Deliberând, asupra motivelor de recurs.

1. Stabilirea greșită a culpabilității.

Acuzatul a insinuat contra sentinței Curții de Apel recurs de nulitate pentru că s'a stabilit culpabilitatea lui și a fost condamnat deoarece el nu a comis infracțiune care și de simintrelea este amnestrată făcând el serviciu militar pe front în armata austro ungară în cursul războiului mondial.

Având în vedere, că acuzatul conform datelor procesuale și în special conform certificatului pri-

măriei comunale din Cărbunari cu data de 5. Noembrie 1920, și anexat la dosar 123, a făcut serviciu militar de front în armata austro-ungară pe timpul războiului mondial.

Având în vedere, că infracțiunea din chestiune s'a comis înainte de 20. Septembrie 1914, și că pedeapsa privată de libertate edictată de lege pentru această infracțiune nu trece de 5 ani.

Având în vedere, că în baza acelor servicii militare, acuzatul în senzul ordinelor Minist. de Justiție ungar date la 30 August 1914 sub No. 11476—1917 J. M. III în baza rezoluțiunilor regelui Ungariei emise la 24 August 1914 precum și a celei emise la 5 Iulie 1916 a fost îndreptățit a aspira la abolirea procesului penal prezent respectiv la amnestare.

Având în vedere, că în prezent nu subzistă față de acuzat nici un motiv care l-ar exclude de a se putea împărlăși de amnestie din chestiune.

Pentru aceste motive Curtea în numele legii.

Casează ambele sentințe date de forurile inferioare din motivul de nulitate determinat în punctul 1c al § 385 P. p. în baza § 33 N. P. p. și absolve pe acuzatul Nicolae Popa de sub acuză în baza punctului 3 al § 326 P. p.

Data și citită în ședință publică la 26 Aprilie 1922.

Decizia No. 970—1922. Ardeal Dosar 3104—1921.

S'a luat în cercetare crima de leziune corporală gravă contra acuzatului Ioan Kiss sen.

Se constată, că în cauza prezentă Tribunalul Cluj a dat sentința sub No. P. 1940|9—1920 care fiind apelată de procuror și apărător Curtea de Apel Cluj a dat sentința sub No. P. 738/11—1921 contra căruia a înaintat recurs de nulitate acuzatul și apărătorul.

În lipsa părților.

S'a ascultat raportul dlui consilier dr. A. Pop.

S'a ascultat dl procuror dr. Silviu Popp în concluziunea.

Deliberând, asupra motivelor de casare:

a) Nulitatea formală bazată pe punctul 9 al §-lui 384 pr. pen. pentrucă tribunalul contra propunerii reprezentantului acuzatului a admis la jurământ un martor care ar fi interesat.

b) Nulitatea materială bazată pe punctul 1 lit. c) al § lui 385 pr. pen. că adică ar subzista cauze care ar exclude punibilitatea și imputabilitatea acuzatului.

c) Nulitatea bazată pe punctul 2 al §-ului 385 pr. pen. că adică nu s'au observat cadrele legii la măsurarea pedepsii.

d) Nulitatea bazată pe punctul 3 al §-lui 385, că adică nu s'a aplicat §-ul 92 al cod. pen. despre împrejurările atenuante.

Considerând, că acuzatul și reprezentantul lui, recursul de nulitate bazat pe punctul 9 al §-ului 384 cu ocaziunea declarării apelului nu l'a susținut, acum ca tardiv este inadmisibil și urmează să fie respins.

Având în vedere, că infracțiunea cu care este acuzat recurentul conform §-ului 302 alin. 1 este susceptibilă de pedeapsa reclusiunii până la 3 ani și numai cu aplicarea §-ului 91 poate fi redusă și numai până la minimul acestui gen de pedeapsă, care conform §-lui 24 C. p. este de 6 luni, motivul nulității bazate pe punctul 2 al §-lui 385 pr. pen. este nebazat și urmează să fie respins.

Având în vedere, că împrejurările atenuante invocate de recurent nu sunt așa de ponderoase ca

să se aplice §-ul 92 C. pen. și deci acest motiv de casare ca nebazat încă urmează să fie respins.

Pentru aceste motive: Curtea în numele legii. Respinge recursul de nulitate anunțat de acuzat și apărător contra sentinței Curții de Apel Cluj No. P. 738/11—1921.

Data și citită în ședință publică la 29 Aprilie 1922.

Decizia Nr. 1274/922 Secțiunea III. Ardeal Dosar Nr. 534/921

S'a luat în cercetare recursul făcut de Maurițiu Roth din Satu Mare în contra hotărârei Nr. 191—1919 a comisiunii de reclamare din Satu Mare.

În lipsa părților care conform legii nu s'au citat.

S'a ascultat raportul făcut în cauză de Dl Consilier Dr. El. Balaș.

Văzând că termenul s'a afișat conform legii.

Deliberând, asupra motivelor recursului: Văzând că recurentul însuși recunoaște că în timpul războiului a venit de câteva ori acasă dela front și că cu aceste ocazii a cumpărat și a vândut mai multe vile.

Văzând că a recunoscut și aceea, că tot în acel timp a vândut și o anumită cantitate de fân orașului Kassa, culeasă de pe moșia, pe care a ținut-o în arendă.

Văzând că faptul că fânul a fost vândut unui oraș mare, dovedește că cantitatea vândută a fost considerabilă.

Văzând că astfel fiind, stabilirea venitului și a averii recurentului făcută pe baza cunoștinței directe a comisiunii de conscriere trebuie luată de întemeiată și justă, în contra careia recurentul se mărginește numai cu afirmațiuni generale fără dovadă acceptabilă.

Văzând în fine că împrejurarea că recurentul în cursul anului 1920 era de multe ori executat, nu exclude faptul, că în anul precedent a avut veniturile și averea stabilită de către hotărârea atacată.

Văzând prin urmare că recursul este nefondat și ca atare urmează a fi respins;

Pentru aceste motive,
Curtea în numele legii,
Respinge recursul.

Data în Camera de Consiliu astăzi 19 Septembrie 1922.

Decizia Nr. 1275/922. Ardeal Dosar Nr. 936/bis—921.

S'a luat în cercetare recursul făcut de Domocos Luidenfeld din Satu Mare contra hotărârei Nr. 53/1919 a Comisiunii de reclamare din Satu Mare.

În lipsa părților cari conform legii nu s'au citat.

S'a ascultat raportul făcut în cauză de Dl Consilier Dr. El. Balaș.

Văzând că termenul s'a afișat conform legii.

Deliberând, asupra motivului recursului că recurentul în decursul anului 1918 nu s'a ocupat ocazional cu nici o afacere personală și prin urmare sub acest titlu n'a avut nici un venit și nici un capital rălânt.

Curtea, văzând că stabilirea, că recurentul s'a ocupat cu niște afaceri ocazionale, se bazează pe informația dată de către comisie de conscriere și pe cunoștințele comisiei de reclamare, fără însă ca una s'au alta din aceste comisiuni să arate felul caracterului și întinderea afacerilor personale, cu care recurentul s'ar fi ocupat.

Văzând așa dar că această motivare nu este întemeiată decât pe o simplă afirmațiune fără, nici o altă dovadă care să confirme realitatea.

Văzând prin urmare că nimic nu contrazice susținerea recurentului că, fiecare afacere făcută de dânsul s'a făcut în cadrele societății anonime, al cărui Director este recurentul și că această societate fiind un subiect de impunere cu caracter cu totul deosebit de persoana sa, afacerile făcute în numele acestei societăți nu pot fi impuse în sarcina persoanei recurentului.

Văzând că astfel fiind, stabilirea în sarcina recurentului a venitului provenit din afaceri personale în sumă de 50.000 Coroane, precum și stabilirea capitalului rulant pentru aceste afaceri ocazionale în sumă de 100.000 Coroane este nedovedită.

Că așa fiind recursul este întemeiat.

Pentru aceste motive.

Curtea în numele legii.

Admite recursul:

Casează hotărârea de sub Nr. 53—1919 a Comisiunii de reclamare din Satu Mare dată în contra lui Domocos Luidensfeld.

Și îndrumă aceiași comisiune de reclamare, că conformându-se considerentelor de mai sus, să dezbată și să hotărască din nou.

Dată în Camera de Consiliu azi 19 Septembrie 1922.

Decizia No. 1278—1922. Ardeal Dosar No. 756—1922.

S'a luat în cercetare recursul făcut de soția lui Ștefan Szöllösi prin dl avocat dr. Francisc Székely în contra sentinței Tribunalului Arad No. 629814—1921 dată în proces cu Regia Monopolurilor Statului.

În lipsa părților care au fost citate în regulă.

S'a ascultat raportul făcut de dl consilier Al. Peretz.

Dl consilier Chiselită ocupând fotoliul Ministerului Public a pas concluziuni pentru respingerea recursului.

Văzând, că termenul s'a afișat conform legii. Curtea deliberând.

Având în vedere, că Tribunalul de Arad prin sentința No. 6298/4—1921 a respins Apelul făcut de soția lui Ștefan Szöllösi ce a introdus în contra deciziunii de sub No. 4833—21 a Direcțiunii regionale a Regiei Monopolului Statului prin care fusese condamnată la amendă pentru că s'a găsit la dânsa 2 kgr. tutun făcând contravenind prin aceasta dispozițiile art. 24 și 78 al § 6 al legii asupra monopolurilor Statului.

Având în vedere, că recurenta prin recursul său susține, că tutunul nu l'a cumpărat pentru al vinde și că amenda fiind prea mare, cere reducere.

Având în vedere, că motivele invocate de recurentă neputând servi drept bază pentru casarea hotărârei, întrucât simpla păstrare de tutunuri fabricate pentru cari nu se poate justifica procurarea lor regulată de la regie constituie contravențiunea prevăzută de articolele a căror aplicațiune s'a făcut astfel, iar scăderea amenzi cari cade în unele cazuri în atributul instanței de fond, în speță nici nu se poate încuviința conform articolului 82 al legii, astfel, că recursul urmează a fi respins ca nefondat.

Pentru aceste motive: Curtea în numele legii. Respinge recursul.

Dată în sentință publică azi 19 Septembrie 1922.

SECȚIUNEA I. ARDEAL

Decizia No. 774—922. Ardeal Dosar 751—921.

S'a luat în cercetare cererea de reviziune a

reclamantului Mircea Spătar înaintată contra sentinței Curții de Apel Timișoara No. 1921 C, I 83/6 în procesul intentat contra inlimateșilor Ioan Spătar și soții pentru sistarea comuniunii de proprietate.

În lipsa părților și în urma raportului verbal al Dlui Consilier Th. Radu.

Înalta Curte, Deliberând asupra motivelor cererii de reviziune, prin care reclamantul se plânge de violare de drept material din partea instanțelor inferioare în urma ne admiterii acțiunii, forțându-se astfel părțile să rămâie în comuniune, când această stare nu numai că nu e în favorul lor, dară din zi ce mergea mai daunătoare pentru dânsii. Mai de parte motivul bazat pe lipsa de locuință, relativ la grădina suplimentară nici putându-se referi, cel puțin asupra acestei grădini licitația trebuia ordonată. În fine se gravaminează și condamnarea la plătitrea speșelor procesuale.

Având în vedere, că conform normelor de drept existente sistarea unei comuniuni de proprietate nu se poate cere, decât la timp potrivit, adică favorabil acestei transacțiuni și fără dăunarea expropriatarilor.

Considerând că instanțele inferioare cu amănunțită și intensivă apărere și cumpănire a actuale-circumstanțe generale economice și a raporturilor speciale ale părților a ajuns la corecta convingere, că pentru sistarea comuniunii de proprietate a părților din proces, cerută și unic posibilă prin licitație publică a imobilelor din chesiuine, timpul de acum nu e acomodat cauzându-se prin aceasta în deosebi intimatului Ioan Spătar, care are dreptul la jumătate din imobil și e și tatăl tuturor alorlăși părți din proces, dezavantaj esențial.

Considerând că abstrăgând de la ceea, că sistarea comuniunii singur asupra grădinei suplimentare, în proces expres nu s'a cerut, dară prin licitarea singur acestei grădini fără de celelalte imobile aparținătoare, preț convenabil nici putându-se ajunge și aceasta ar fi în detrimentul părților comproprietare.

Considerând în fine, că în ce privește condamnarea reclamantului în speșele procesuale și de apel, rămas fără succes corespunde dispozițiilor §§-lor 425 și 508 P. c.

Considerând că așa dară neputându-se constata nici o violare a normelor de drept de către instanțele inferioare, cererea de reviziune în toată privința se arată de nebazată.

Pentru aceste motive: în numele legii.

Înalta Curte nu admite cererea de reviziune a reclamantului înaintată contra sentinței Curții de Apel Timișoara No. 1921 C. I 83/6.

Dată și citită în ședință publică azi la 4 Septembrie 1922.

Decizia No. 780—922. Ardeal Dosar No. 818—921

S'a luat în cercetare cererea de reviziune a intimatului composesorat al comunei Comlăuș contra sentinței Tribunalului Arad No. 1920 C. a II 2578/42, în procesul intentat de reclamant Iosif Müller și 58 soți pentru sistarea conturbării în posesiune și reparație.

S'a prezentat numai intimatul prin procurator, dl avocat dr. L. Oanea ca substitut al dlui avocat dr. Theodor Pop.

După raportul dlui Consilier T. Radu s'a dat cuvântul dlui avocat Oanea, care a cerut admiterea

cererei.

Înalta Curte, deliberând, asupra motivelor cererii de reviziune.

Văzând plângerea intimatului expuse în cinei puncturi și anume: 1. că sentința judecătorească de ocol, adică a întâiei instanțe nu s'a dat relativ la imobilele inproceseate; 2. că instanțele inferioare au judecat asupra alor astfel de imobile, care nu sunt proprietatea intimatului posesoriat, ci a comunei Comlăuș, iar aceasta nici n'a fost chemată în proces.

3. că procesul în chestiune nu aparține competenței judiciare, ci celei administrative în baza art. de lege XII din 1894.

4. că s'a desconsiderat aserțiunea intimatului, cum că numărul vitelor, care s'au putut trimite în pășune fiind complet streine n'au mai putut fi admiși cu vitele lor la această pășune.

5. că nu s'a luat în considerare contestarea intimatului relativ la folosirea anterioară a pășunii în chestiune de către reclamanți.

Având în vedere că întâia plângere a intimatului se referă la sentința judecătorească de ocol, care în urma apelului intimatului revăzută fiind de către instanța de apel, plânsoare singur contra dispozițiilor conținute de sentința aceleiași instanțe se poate înainta, de unde urmează, că această plângere nu poate fi luată în considerare.

Considerând, că din punctul de vedere al acestui proces de repoziție e indiferent dacă pășunea în folosința căreia reclamanții au fost conturbați e proprietatea intimatului sau a unei terțe persoane, care nu e chemată în proces, de oarece în acest proces nu se judecă chestiunea proprietății, ci singur în chestiunea stărei de fapt conturbată prin intimaj.

Considerând că prin dispozițiunile art. de lege XII din 1893 se reglementează singur raporturile între membrii posesoriatului, îndrumându-se litigiile ivite în sânul acestui posesoriat compelenței administrative, iar în speță litigiul nu subsistă între membrii posesoriatului, ci de o parte între acest posesoriat, de altă parte între alte persoane, având acest litigiu un caracter de drept privat, a cărui rezolvire aparține instanțelor judecătorești.

Considerând mai departe, că asemenea e indiferent din punctul de vedere al procesului de repoziție, dacă numărul vitelor, care conform regulamentului de pășune au fost admisibile, la pășune era complet deja și prin urmare în sensul aceleiași regulament, streinii care nu fac parte din posesoriat n'ar fi putut fi admiși cu vitele lor, de oarece în procesul de repoziție după cum s'a arătat mai sus deja se judecă singur chestia de fapt, iar în privința această instanță de apel a stabilit starea faptică, că reclamanții în timpul conturbării prin hotărârea deoprire adusă de către posesoriatul intimat precum și până aci au fost în posesiunea pășunii din litigiu, iar această stare faptică conform dispozițiunii §-ului 534 P. c. e obligatorie și pentru instanța de revizie.

Considerând, că astfel fiind nepuându-se constata nici-o violare de drept formal sau material de către instanța de Apel, cererea de reviziune în toată privința se află de nebazată.

Pentru aceste motive: în numele legii.

Înalta Curte nu admite cererea de reviziune înaintată de către intimat contra sentinței Tribunalului Arad No. 1920 C, a II 2578 --12.

Data și citită în ședință publică azi 5 Septembrie 1922.

Decizia 783--922

Ardeal

Dosar 1116--922

S'a luat în cercetare petițiile de reviziune prezentate atât de reclamantul Dr. Alexandru Szilágyi cât și de intimata bancă „Krasznamegyei takarékpénztár soc. anon. contra sentinței Curții de Apel din Oradea-Mare de sub Nr. C. I. 349--36 1920 în procesul introdus pentru proprietate de avere imobilă și pentru 81000 cor. capital și accesorii.

S'a prezentat reclamantul în persoană, intimata lipsește. După referatul Dlui Consilier D. J. Nemet.

Curtea deliberând, constată în primul rând că părțile litigante conform cererii comune înaintată la această Înalță Curte în 7 Sept. 1921, în privința chestiunii litigioase referitoare la casa și intravilanul cuprins în cartea funduară a comunei Șimleul-Silvaniei sub No. 1638 cu nr. tap. 422 a făcut în interval transacțiune, prin urmare chestiunile de soluționat rămân numai dacă reclamantul are drept a cere despăgubire de la intimata bancă și în ce sumă?

Apoi care dintre părți să suporte spesele de proces?

Reclamantul cere ca intimata bancă să fie judecată a solvi în despăgubire suma de 70000 lei capital, 5% interese de la înaintarea acțiunii, și 15,000 lei spese în proces afirma anume reclamantul în reviziunea sa, că Curtea de Apel cu vătămarea regulilor de drept a stabilit dauna suferită de reclamant în suma de 8000 lei pentru că în cazul prezent nu numai dauna efectivă ci și dobânda substrasă este a se restitui.

Apoi greșit și în contradicție cu actele de la dosar s'a stabilit valoarea obiectului din chestiune în 8000 lei, deși majoritatea experților a fasonat, că acel imobil în epoca vânzării chiar adică în 1916 luna April încă valoarea 10000 lei, — în fine sa violat dispozițiunea § 425 pr. civ. fiindcă în fond reclamantul a câștigat procesul și numai suma de despăgubire s'a micșorat.

Având în vedere sentința Curții de Apel, din care rezultă, că avere reclamantului și a soției sale cuprinse în cartea fund. a comunei Șimleul-Silvaniei No. 1634 casa și vie în 1913 Oct. 25 s'a vândut la licitație publică, dându-se apoi ofert ulterior, s'a fixat un nou termen de licitație pe 2 Iulie 1914 când între banca intimată și între banca comercială și industrială din Selagiu (Szilágyimegyei Kereskedelmi és iparbank) în prezenta reclamantului s'a încheiat convențiunea, că banca intimată cumpără cu acea ocaziune averile de sub licitație și totodată se obligă, că dacă reclamantul achită întreaga datorie ce o avea la acea bancă, va reda imobilul cumpărat reclamantului, iar dacă banca intimată ar voi a vinde acest imobil spre a-și încasa pretențiunea, este obligată a comunica aceasta cu banca comercială și industrială din Selagiu, indicând suma oferită ca preț, și atunci această bancă cu precădere va putea răscumpăra imobilul pentru și în interesul reclamantului.

Considerând că reclamantul nu atacă în reviziune această stare de fapt stabilită altcum de Curtea de Apel cu precisa apreciere și examinare a probelor și circumstanțelor din proces, prin urmare această stare de fapt este normativă și în cursul reviziunii.

Considerând că și aceia s'a stabilit în fapt că imobilul cumpărat la licitație publică a devenit proprietatea intimă a băncii și astfel asupra aceluia a avut și drept a dispune.

Considerând că intimata bancă în 29 Dec. 1915 fără rezultat a solicitat achitarea pretensiunii sale restante față de reclamant și apoi mai târziu în scop de a încasa pretensiunea sa a scos la vânzare o parte a imobilului și în această privință conform competenței nici n'a fost determinată la timp.

Considerând însă conform stărei faptice stabilite, ca intimata a desconsiderat stipulațiunea din contract de a comunica vânzarea băncii com. și industrială din Selăgiu spre a putea apăra aceste interese ale reclamantului, este evident, că dânsa răspunde pentru dauna ce a suferit reclamantul, — însă fără violare de drept a enunțat Curtea de Apel, că această daună consistă în valoarea adevărată a imobilului din timpul vânzării — și nici de cum în valoarea de pe timpul prezentării acțiunii, prin urmare afirmățiunea reclamantului expusă în revizuire nu poate fi luată în considerare.

Tot astfel n'are bază de drept nici plângerea în privința adevăratei valori și imobilului din epoca vânzării — pentru că în baza principiului de liberă aprecieri Curtea de Apel cu deplina autoritate stabilește, că primește de dovedit prin punerile experților și în această privință în sensul § 270. pr. civ. Curtea de Apel a expus în sentință pe larg acele motive în baza cărora și a format convingerea și în această privință încă nu s'a violat regula de drept.

În fine considerând că reclamantul a fost respins cu acea cerere, de a i-se judeca ca despăgubire suma cât valoarea imobilului vândut în timpul când s'a prezentat acțiunea, deci nici o esențială violare a dispozițiilor din § 425 pr. civ. nu subversează, prin urmare reviziunea reclamantului întru toate fiind neîntemeiată, precum este neîntemeiată și cererea de revizuire.

Pentru aceste motive. În numele legii. Înalta Curte nu admite cererile de revizuire prezentate de reclamantul Dr. Alexandru Szilágyi și de intimata bancă „Krasznamegyei Takarékpénztár Egyesülete” contra sentinței Curții de Apel din Oradea-Mare No. C. I. 348—36 1920.

Dată și citită în ședință publică azi la 8 Septembrie 1922.

Decizia No. 787—922.

Ardeal

Dosar 404—922

S'a luat în cercetare cererea de revizuire a reclamantului Titus Darnșa contra sentinței Curții de Apel Timișoara No. 1921 C. I 91|21 în procesul cu intimata soție lui Soța Albu născ. Angelina Dormșa pentru desfacerea contractului.

În lipsa părților care după referatul D-lui Consilier Th. Radu.

Înalta Curte deliberând, asupra motivelor cererii de revizuire, prin care într'altel în baza §-ului 534 P. c. se atacă și starea faptică stabilită prin sentința Curții de Apel, plângându-se reclamantul, că această instanță la stabilirea faptelor n'a apreciat suficient probele produse în proces iar unele fapte le-a stabilit cu evident greșită deducție în fapt și contrar cu conținutul dosarului.

Având în vedere că instanța de apel fasiuneii categorice a martorului Rudolf Czolev din acel motiv nu i-a atribuit însemnătatea cuvenită, fiindcă a sta-

bilit ca fapt cum că observările acestui martor se referă la un timp când reclamantul părăsise deja casa intimă.

Considerând, că această constatare este greșită și contrar cu expunerile părților conținute de procesul-verbal dela 14 Martie 1921.

Considerând, că astfel fiind, Curtea de Apel la aprecierea fasiuneii martorului Rudolf Czober a procedat în urma unei evident greșite deducții în fapt, de altă parte cele conținute de depunerile martorilor Nicolae Ranca, Ion Jicman și Jivan și Gh. Inchiu nu le a ponderat amănunțit și intensiv, în conformitate cu dispozițiunile §-ului 270 P. c. și în consecință nu este apreciată fasiunea martorului R. Czober în înțelesul ei corect în referire cu fasiunile celorlalți martori sus amintiți.

Considerând, în fine, că prin cererea de revizuire se contestă exactitatea acelei însemnate constatări conținute de sentința instanței de apel că reclamantul în cursul apelului ar fi expus că intențiunea adevărată a părților contractante ar fi fost aceea că intimata afară de întreținere și primirea sarcinilor ipotecare să nu mai solvească cele 8000 cor. menționate în contract; dar din hârtiile dosarului și nici din sentință nu reiese, că această importantă expunere contrară cu toate aseșiunile relative ale reclamantului, care din conținutul dosarului se pot constata, reclamantul cu ce ocaziune, la care debateri și sub ce anume împrejurări a făcut o.

Considerând, că așa dar că plângerile reclamantului în ce privește aprecierea probelor contrar normelor de drept (§ 270 P. c.) și în privința stabilirii faptelor mai sus precizate, se află de bazate și că așa dară starea faptică stabilită prin sentința instanței de apel nu e atît pentru ca să se poată decide în meritul procesului.

Pentru aceste motive, Înalta Curte în numele legii.

Disolvă sentința Curții de Apel Timișoara No. 1921 C. I 91|21 și îndrumă această Curte ca pe lângă ascultarea părților și eventual în baza probelor noi ce se vor aduce de părți să stabilească starea faptică ținând seama de cele mai sus expuse, în această privință că ce a fost contravaloarea realităților transmise de intimată pe ce bază s'a indus în contract ca preț 8000 cor. și că până la prezentarea acțiunii cum a fost tratat reclamantul din partea intimă, după toate acestea pe baza celor dezvoltate să aducă sentință nouă, având a decide și asupra suportării speselor de revizuire stabilite pentru reclamant și suma de 200 lei.

Dată și citită în ședință publică azi la 8 Septembrie 1922.

SECȚIUNEA I BUCOVINA

Decizia No. 133—922.

Bucovina

Dosar No. 604—921

În procesul lui Ignaf Tennik din Vatra Dornei reclamant reprezentat prin avocatul dr. Lipovicz din Vatra Dornei contra lui Vitu Stoleriu din Vatra Dornei intimat reprezentat prin avocatul dr. Dollberg din Vatra Dornei pentru 5000 coroane.

S'a luat în cercetare reviziunea intimatului în contra deciziei tribunalului Suceava ca instanță de apel 24 Aprilie 1920 Bc. III. 43-20—10. confirmatoare sentința judecătoreii Vatra Dornei 7 Ianuarie 1920 C. I. 619-18—5 prin care s'a admis cererea din acțiune.

După referatul ocol al dlui consilier dr. E. Mandicevski.

Curtea deliberând asupra motivelor de reviziune invocate conform § lui 503 cifra 2 și 4 din pr. civ. desvoltate în senzul:

a) Că instanța de apel cu toate că a recunoscut, că în instanța întâi ilegal a administrat proba prin interogatorul părților, totuși n'a întregit aparatul doveditor prin noua administrare a aceluși dovezii și mulțumindu-se cu o probațiune afectată de un defect esențial a lăsat să treacă acel defect și în procedura apelativă.

b) Neluând în seamă că reclamantul de profesiune nu e decât lăcătuș nu se poate considera ca persoană de serviciu cu grad superior, a aplicat greșit legea din 16 Ianuarie 1920 No. 20 l. i. când ceea ce a câștigat el într'alt loc nu-i s'a socotit pe seama daunelor prelinse.

Considerând că, conform cu dispozițiunea § 375 al 2 pr. civ. interogatorul părților se face prin interogarea ambelor părți, dispunând legea expres citarea părții de interogat — nefiind aceasta prezenta — cu comunicarea faptelor asupra cărora ascultarea va avea loc.

Considerând că fiind dispozițiunea aceasta o dispozițiune de drept în materie de procedură, neobservarea ei nu cade sub dispozițiunea § 196 proc. civilă.

Considerând că administrând instanța întâi interogatorul părților cu violarea acelei dispozițiuni, precum a recunoscut-o și instanța de apel acest defect trebuia considerat ca un defect esențial de procedură, când instanța întâi a bazat stabilirea în fapt esențială și pe rezultatul prin interogatorul părților administrate în mod ilegal și defectuos.

Considerând că instanța de apel nu numai că n'a observat acest defect esențial pe care partea și a fost întemeiat plângerea ei în apel, ci a greșit mai mult când a declarat că cauza și fără interogatorul părților ar fi în starea de a putea fi judecată, fiind toate celelalte dovezi pe deplin suficiente pentru a ajunge la o deslegare potrivită procesului, căci neadmitând instanța de apel din nou „celelalte dovezi” și-a arogat asupra lor o proprie apreciere, divergență de la ceea ce judecătorului din prima instanță, violând așa principiul a calității și nemijlocirii; unul din principiile fundamentale ale procedurii orale.

Considerând că din constatările instanței întâi nu se pot alege faptele constitutive pentru a putea sigur statui asupra chestiunii dacă reclamantul, după pregătirea și științele sale profesionale sau după aplicarea sau serviciul întreprinderii intimatului poate cu drept să fie considerat, ca o persoană de serviciu cu grad superior nu o pretinde această aplicarea legii din 16 Ianuarie 1910 No. 20. f. l. i., și că deci și în această privință se constată un defect esențial de procedură a instanței de apel, care n'a ținut seamă de deficiuozitatea instanței întâi.

Considerând că așa fiind reviziunea bazată pe motivul din §-ul 503 cifra 2 proc. civ. este a se admite iar în ce privește cheltuielile de judecată este a se hotărî conform cu §-ul 52 din pr. civ.

Pentru aceste motive, Curtea decide în numele legii.

Reviziunea se admite și desființând deciziunea atacată a instanței de apel cum și conform §-ului 510 al. 1 proc. civ. clar și sentința instanței întâi

se face trimiterea procesului la instanța întâi pentru o nouă dezbateră și judecare, considerându-se potrivită și cheltuielile instanțelor, cuprinse ca cheltuieli de judecată.

Data și citită în camera de consiliu azi la 14 Februarie 1922.

Decizia No. 285/922

Bucovina

Dosar No. 637/921

În procesul reclamanților Ilie al lui Cost. Cozaciuc și Maria căs. Ilie Cozaciuc din Petriceni reprezentat prin avocatul Dr. Antonovici în contra lui Todesi al lui Gheorghe Cozaciuc din Petriceni, intimat reprezentat prin avocatul Dr. Hurtig din Siret pentru restituirea unui imobil.

S'a luat în cercetare reviziunea intimatului în contra deciziunii tribunalului Cernăuți cu instanță de apel din 20/X 1920 Bc. IV 455/20—2, confirmătoare sentință judecătorească din 1/V 1920 C. III 399/19—7 prin care s'a hotărât conform cu cererea din acțiune.

S'a ascultat referatul verbal făcut în cauză de Dl. consilier Dr. E. Mandicevski.

Curtea deliberând, asupra motivelor de reviziune invocate conform § 503, cifra 2, 3 și 4 din proc. civilă și anume:

a) asupra motivului întâi, desvoltat în acel scris, că neadmitând instanța de apel întregirea dovezilor prin administrarea probei prin interogatorul părților asupra faptului, că însuși reclamantul întâi cumpărând imobilul era crezând, că cumpără imobilul lui Tudor Cozaciuc, bine știind că numai acel imobil a fost scos la licitație publică a omis administrarea unei probe esențiale lăsând așa procedura în apel suferindă de un defect esențial,

Considerând că precum se va arăta din expunerile de mai jos, nici noua credință a reclamantului întâi, și așa nici faptul menționat mai sus nefiind hotărâtor în proces, omiterea administrării probei prin interogatorul părților nu poate să constituie motivul de reviziune pretins de § 503, cifra 2, proc. civ.;

b) asupra motivului al doilea, nesușinându-se în reviziune o contrazicere a constatărilor în fapt cu actele din dosar într'un punct esențial, acest motiv nu s'a desvoltat conform legii, deci nu se poate lua în seamă, iar în ce privește aserțiunea că valorificând intimatul la timpul său în licitația publică ce privea imobilul acum împrișinat, judecătorul care întreprinse la acea licitație n'a luat act de acea valorificare a dreptului său, această aserțiune nouă, adusă numai în reviziune conform § 502, al 2 din P. c. nu se mai poate lua în seamă;

c) asupra motivului al treilea greșită fiind aplicarea legii, când instanța de apel neluând în seamă credințarea reclamanților, care știind că numai imobilul lui Tudor Cozaciuc era să se vândă totuși după constatarea erorii judecătorești prelinse proprietatea imobilului cu mult mai valoros al intimatului,

Luând seamă de următoarele considerente:

E cert că imobilul înscris în fasc. 8 a registrului fonciar din Petriceni scos fiind în anul 1911 la licitație publică în executarea pretențiunii asociațiunii agricole de credit și economice din Siret în contra lui Tudor Cozaciuc a fost adudecată numitei asociațiuni agricole, care cu contractul de vîndere cu data din 19 Septembrie 1911 a vîndut acest imobil pentru pretul convenit cu 1300 coroane reclamanților, care în baza aceluși contract au luat imobilul în stăpânirea lor și-au fost trecuți în registrul fon-

ciar al comunei Petriceau ca cu proprietarii acelui imobil.

Intimatul susține în proces, că imobilul menționat fiind anterior licitației, proprietatea lui numai din greșeală instanței executorie a fost cu nedrept scosă în vânzare pentru o datorie a fratelui său Tudor Cozaciuc, că deși dânsul a declarat dreptul său de proprietate în termenul de licitațiune și deși a valorificat ulterior acest drept în proces, totuși licitația s'a susținut și cumpărând ulterior reclamații imobilul, dânsul au fost introduși în posesiunea efectivă și înscrisi cu proprietarii imobilului în registrul fonciari.

Reclamanții sunt de rea credință, având binecunoștință cu licitația s'a fost făcut pentru datoria lui Tudor Cozaciuc și că imobilul trecut prin licitație asupra asociațiunii agricole menționate era proprietatea intimatului, iar nu a debitorului.

Arogându-și intimatul în baza titlului său anterior licitațiunii publice din anul 1911 dreptul de proprietate și intrind el în posesiunea imobilului menționat, acțiunea se prezintă cu acțiunea proprietarilor legitimi în revendicarea imobilului, fiind proprietatea lor.

Cu plin drept au admis instanțele inferioare această acțiune.

Fiind, cert că reclamanții sunt proprietari legitimi ai imobilului împlicinat și că acest imobil se găsește în detențiunea intimatului (§ 369 cod. civ.), în contra acțiunii de revendicare avea acesta să dovedească un drept de proprietate mai tare (§ 372 din codul civil), ceea ce evident nu i-a succes, căci ordonanța de adjudecare devenită definitivă — ceea ce în cazul de față nici un s'a contestat — conferă adjudecătorului conform § 170 cifra 5 și 189 din procedura executărilor un drept de proprietate absolut și scufit de orice edicțiune. Neputându-și intimatul valorifica la timp dreptul său de proprietate la imobilul scos la licitație; eventuală eroare a instanței executorie survenită asupra obiectului licitațiunii nu mai poate să atingă dreptul absolut al adjudecătorului, și aceasta cu atât mai puțin, că intimatul, bunacredință a acestuia nici n'a pus-o la îndoială.

Deținând însă reclamanții dreptul lor de proprietate de la adjudecător, chiar dela adjudecătorul de bună credință, dânsul arătând în contractul de vindere din 19 Septembrie 1911 titlul just de dobândire cu desăvârșire și-au îndeplinit datoria lor procesuală la probare față de intimat, care perzându-și prin adjudecarea definitivă ori ce dupt la imobilul scos la licitație publică și neputând dovedi nici un titlu de dobândire posterior și-a arătat împlinirea condițiunilor §. 372 din codul civil, pentru el unica cale de a întâmpina cu succes acțiunii în revendicare a reclamanților. Așa fiind cunoștință reclamanților, despre eroarea survenită la licitațiunea obiectului ipotecat, nici despre împrejurările privitoare la proprietatea obiectului, care de fapt au fost supus licitațiunii nici orice alt fapt a dus în dovedirea vicleniei sau relei credințe a reclamanților în procesul de față nu e de nici o importanță față de intimat, a cărui posesiune neputând dânsul să aprobeze nici un titlu de dobândire, e lipsită de orice justă cauză.

Considerând, că pre cum reese din cele expuse de mai sus instanțele inferioare exact au indicat

cauza, deci nici o greșită apreciere juridică, nici o gresită aplicare a legii n'a avut loc și nefiind așa reviziunea în întregime, nemotivată aceasta nu se poate admite.

Pentru acele motive, cum și pentru motivul că nedând adversarii nici un răspuns la reviziune o hotărâre asupra cheltuelilor în reviziune nu se dă, Curtea decide în numele legii.

Reviziunea nu se admite.

Dată și citită în camera de consiliu la 21 Martie 1922.

INFORMAȚIUNE

În curând va apare în editura tipografiei „Justiției” din Cluj și sub îngrijirea Directoratului general al Justiției din capitala Ardealului o revistă judecătorească oficială intitulată. „*Buletinul Justiției*”.

Va publica toate: *legile, regulamentele* în vigoare, ordonanțele Ministerului Justiției precum și publicațiile judecătorești din Ardeal și Banat, care timp de mai bine de doi ani au fost înserate în „Ardealul Juridic”.

Vestim cu bucurie apariția acestui nou confrate, care va împărți cu revista noastră sarcina grea, de a împărtași juriștilor din părțile unite ale Ardealului, în mod complet și regulat, toate legile țării, răspândindu-le gratuit pe la magistrați și pe la toate instanțele judecătorești.

E o operă patriotică și foarte utilă mai ales acum, când legislația unificată a țării a luat o extindere mare și când „Monitorul Oficial” se distribuie cu greu și nesuficient ca număr autorităților din Ardeal.

Remarcăm însă că desărcinarea revistei noastre de a mai însera pe viitor publicațiile judecătorești din Ardeal și Banat nu însemnă cătuși de puțin dispariția „Ardealului Juridic” cum poate s'ar putea crede. Revista noastră va continua prin apariția ei foarte regulată, opera de fi sprijin mai departe magistraților și juriștilor din tot cuprinsul țării, pentru cinstea patriei și a justiției românești.

Urmându-ne programul nostru de lucru propus acum trei ani, „Ardealul Juridic” va lucra mai departe și mereu în serviciul țării pentru românizarea justiției ca început al unificării legislațiunii și pentru progresul științei dreptului românesc.

Deocamdată și până la noul dispozițiunt „Ardealul Juridic” continuă mai departe a fi organ al publicațiunilor judecătorești din Ardeal și Banat.

Data definitivă a încetării împlinirii din partea revistei noastre a acestei însărcinări oficiale, se va anunța la timp și foarte exact, în interesul neîntreruperii cât de puțin al mersului regulat al distribuiri justiției țării.

Avem neclintita convingere că revista noastră care alături de urmărirea programului propus prin foaia principală, ce apare regulat la 1 și 15 ale fiecărui luni de trei ani neîntrerupt după cum se știe;

A adus reale și apreciate servicii justiției românești atunci când prin dispariția „Gazetei Oficiale” și-a asumat răspunderea publicațiilor judecătorești din Ardeal și Banat, și când se părea un moment întrerupt cursul justiției.

Făcând ca aceste publicațiuni ce i-au fost încredințate să apară la timp, adică cu cei puțin 10 sau 15 zile înainte de termenul fixat de instanțele judecătorești de urmărire, munca i-a fost răsplătită iar lumea juridică interesată ne-a adresat laude.

Iată motivele care ne fac a aprecia cum trebuie și a saluta inițiativa apariției „*Buletinului Justiției*”, a cărui prim număr îl așteptăm cu nerăbdare, continuând a-i ține deocamdată în mod cinstit locul.